

Integraal plan voor de Vitalisering van de Oosterplas

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
1. Kaders voor het plan	4
2. De Oosterplas in een nieuwe jas	6
2.1 De uitgangssituatie	6
2.2 Wat is er mis?	7
2.3 Wat gaat er veranderen in het park?	8
3. Financiën	14
3.1 Kosten	14
3.2 Dekking	14

Samenvatting

Naar aanleiding van het raadsvoorstel De Vitale Stad en het initiatief die de Wijkraad oost in 2005 nam door de Werkgroep Oosterplas te installeren is dit integrale plan Oosterplas ontstaan. Doel van dit plan is om het gebied voor de openluchtrecreatie weer geheel bij de tijd te brengen.

Het gebied De Oosterplas is één van twee plaatsen in de gemeente 's-Hertogenbosch waar vrij kan worden gerecreëerd en waar een bewaakt zwemwater is. Dit strandbad wordt geëxploiteerd door SB/Sport en recreatie.

De openbare ruimte wordt onderhouden door SB/BOR. Dit onderhoud is echter de laatste jaren extensief geweest in afwachting van dit plan.

Het plan is in overleg met de twee betrokken gemeentelijke sectoren, Stadsbedrijven en Stadsontwikkeling, voorbereid en is intensief met een klankbordgroep van bewoners besproken. Deze klankbordgroep bestaat uit bewoners van de Aa-wijk en vertegenwoordigers van de wijkraden Oost en Hintham.

De belangrijkste ingrepen betreffen het toevoegen van een toegang voor gemotoriseerd verkeer aan de Maatrichtseweg en in combinatie hiermee verkeersluwer maken van grote delen van het park. Daarnaast wordt er meer ruimte gecreëerd voor natuurontwikkeling en komt er een wijkspeelplaats.

Na een beschrijving van de diverse onderdelen van het integrale plan en de kaders voor het ontwerp, wordt ingegaan op de financiële aspecten en de haalbaarheid van het integrale plan.

1. Kaders voor het integrale plan.

In het kader van de vitalisering is het van belang dat er ideeën en middelen uit diverse afdelingen wordt bijeengebracht op basis waarvan planopzet en uitvoering inhoud wordt gegeven.

Vanuit de bewonersparticipatie (klankbordgroep) werd ook een programma van eisen naar voren gebracht. In grote lijnen heeft dit programma betrekking op:

- ontsluiting van het gebied (in de huidige situatie door de Aa-wijk)
- autoluw maken van het recreatie- en sport gebied
- meer ruimte voor de voetgangers, trimmers en fietsers ("rondje Oosterplas")
- natuurwaarden versterken en het gebied meer het aanzien van een echt stadspark geven

Door de diverse afdelingen werd aandacht gevraagd voor:

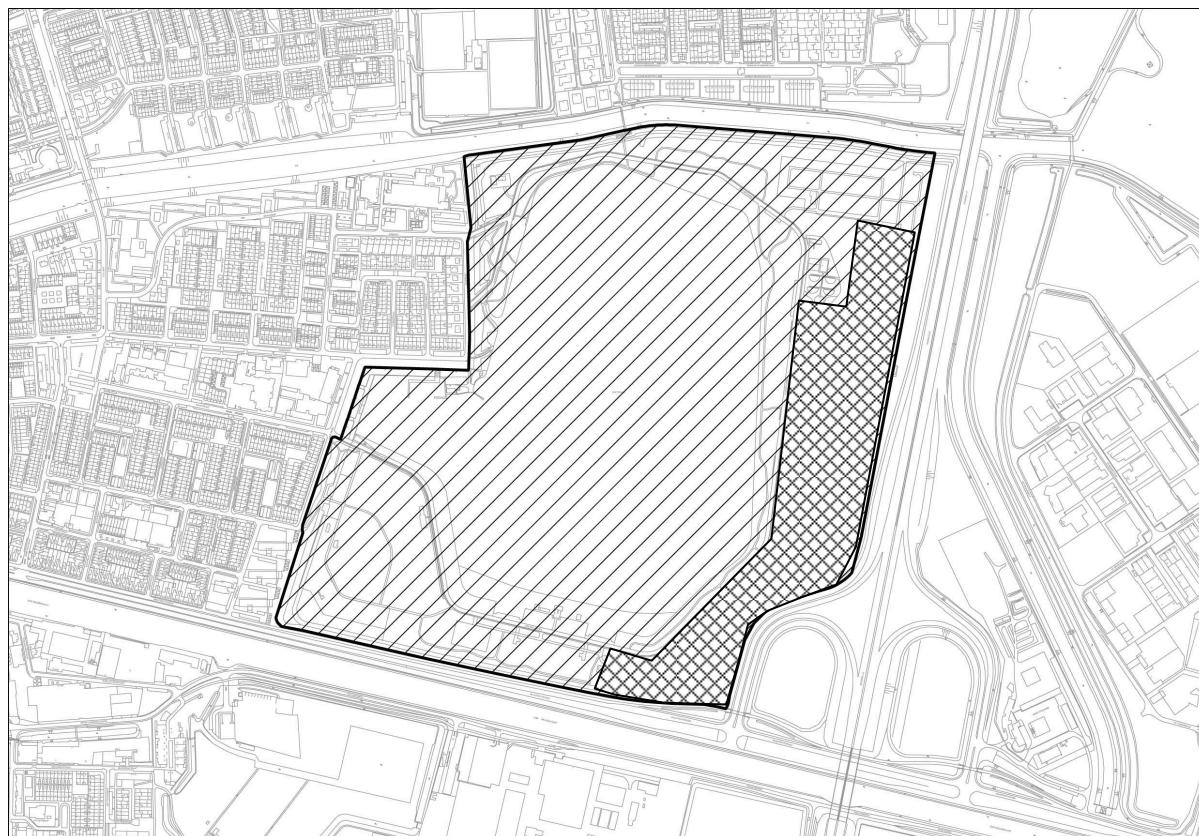
- aansluiting op de Maastrichtse weg
- verkeerscirculatieplan
- structurering van de parkeervoorzieningen
- afwateringssystemen en kwaliteit zwemwater
- natuurontwikkeling
- kwaliteit van de oeverafwerking
- versterking van de verblijfskwaliteit
- verbetering voorzieningen strandbad
- spelen

Daarnaast bracht een toegekende GIOS subsidie (Groen In en Om de Stad) randvoorwaarden met zich mee die te maken hebben met specifieke doelgroepen die gebruik kunnen maken van voorzieningen op het snijvlak van spelen en natuur. Hierover is overleg gevoerd met directie van het verpleeghuis Oosterhof, medewerkers van de mythiëlschool en vertegenwoordigers van het IVN.

In het plangebied zijn zeven sportverenigingen, het dierenasiel en het dierenpark Oosterhoeve gevestigd. Hiermee is extensief overleg gepleegd. Bij de planvorming is er van uitgegaan dat de belangen van deze verenigingen/instanties niet geschaad worden.

Tijdens het proces van deze planvoorbereiding heeft de hockeyclub 's-Hertogenbosch een verzoek ingediend om tot vergroting van haar complex te komen. Door het college is een budget beschikbaar gesteld van € 70.000 om de mogelijkheden tot vergroting van het hockeycomplex te onderzoeken.

Het plangebied is als volgt aan te geven:

projectgebied Vitalisering Oosterplas

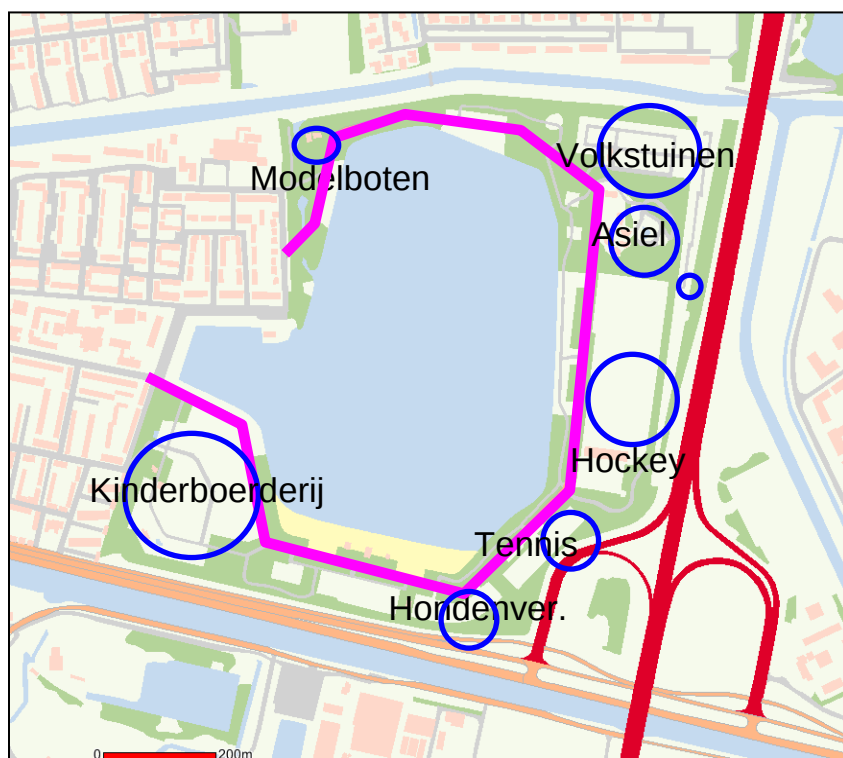
projectgebied Vergroting hockeycomplex.
Conform bestemmingsplan Graafsewijk-Aawijk

(

2 De Oosterplas in een nieuwe jas

2.1 De uitgangssituatie

De Oosterplas is een ouderwetse zandwinplas met steile onderwatertaluds en een diepte van 15 meter. De plas wordt omsloten door de Aawijk in het westen, de rivier de Aa aan de noordzijde, de A2 aan de oostzijde en de Maastrichtseweg aan de zuidzijde. Bij de IJsselkade – Rijnstraat ontmoeten wijk en plas elkaar in een boulevard. Rond de plas is een veelzijdig recreatiegebied ontstaan waarin ruimte is voor openlucht recreatie binnen en buiten clubverband. De clubs bieden een veelzijdig aanbod aan activiteiten: tennis, hockey, zeilen, varen met modelboten, gehoorzaamheidscursussen voor honden, het onderhouden van een volkstuin of een bezoek aan de dierenweide. De in meer of mindere mate geprivatiseerde voorzieningen liggen ingebed in een groengebied met ruimte voor wandelen, fietsen, vissen en in de zomermaanden zeilen, surfen en zwemmen in de plas. Voor skaters is er een halfpipe en voetballers kunnen terecht op een trapveld met twee doeltjes. Het zijn niet alleen de bewoners van de Aawijk, die gebruik maken van deze voorzieningen en recreëren rond de plas. De Oosterplas heeft een bovenwijkse functie.

De ligging van de diverse voorzieningen in het park aan de Oosterplasweg

Alle voorzieningen zijn ontsloten vanuit de Aawijk door middel van een weg die op enige afstand rond de plas loopt. Met uitzondering van het strandbad liggen alle voorzieningen aan de buitenzijde van deze weg. Deze setting is in feite de essentie van de aantrekkelijkheid van het gebied voor uiteenlopende groepen recreanten. Het "rondje Oosterplas" zorgt er aan de ene kant voor dat alle

voorzieningen goed ontsloten zijn. De groene buffer tussen plas en voorzieningen geeft het gebied zijn charme; kijkend over de plas en vanaf een boot of zwemmend in het water waan je je in een bosgebied; met uitzondering van het strandbad en de boulevard is 's-Hertogenbosch aan het zicht onttrokken. Dit maakt tevens het "rondje Oosterplas" aantrekkelijk voor wandelaars en fietsers, omdat je vanaf de weg steeds wisselende doorzichten door het groen hebt op de plas. Bij de uitwerking van plannen voor het gebied is het belangrijk om deze essentie vast te houden.

2.2 Wat is er mis?

Het hierboven beschreven ontsluitingssysteem heeft echter ook een keerzijde. Auto's kunnen, via de brede Oosterplasweg, overal komen in het park. De wegbreedte nodigt uit tot hard rijden, waardoor de weg voor fietsers en wandelaars als onveilig wordt ervaren. Vooral de hockeyclub trekt veel verkeer aan tijdens wedstrijden. Dit verkeer zoekt zijn weg naar het park via de Aawijk. De kwaliteit van de weg zelf laat te wensen over; het asfalt is toe aan een grondige onderhoudsbeurt.

De beplanting van het park is opgezet met inheemse soorten; opstanden met bosplantsoen worden afgewisseld met open weides. Dit bosplantsoen is op een aantal plaatsen uitgehold, omdat de kroonetage van de bomen te dicht is. Er is alleen nog sprake van een lage ondergroei, waardoor de beplanting in de zomerperiode niet meer de gewenste dichtheid heeft. Ook is er bij aanleg weinig aandacht geweest voor het creëren van natuurwaarden en het scheppen van een parkachtige sfeer. Hierdoor is de inrichting op dit moment wat eentonig. Daarnaast zijn paden en beschoeiing toe aan een stevige onderhoudsbeurt.

Water speelt, door de grote plas centraal in het recreatiegebied een prominente rol. Het totale watersysteem behelst echter meer dan alleen die centrale plas. Zij wordt gevoed door een ten zuiden van de plas gelegen sloot. Ten noorden van de plas ligt een sloot aan de voet van het talud van de Aa die water afvoert vanaf de A2. Een stelsel van bredere en smallere plassen zorgt voor de afvoer van water vanuit de plas. Een gemaal slaat het overtollige water over op de Aa. Daarnaast zijn beide sloten erg smal en hebben ze duidelijk alleen een waterafvoerende functie. Ze dragen nauwelijks bij aan de beleving van water in het parkgebied en hun natuurwaarde is gering.

In het najaar van 2005 zijn bewoners van de Aawijk actief geworden. Zij dragen in hun rapport "Bouwstenen voor een betere toekomst van de Oosterplas" ideeën aan hoe het beter zou kunnen. Zij pleiten voor veranderingen in de ontsluitingsstructuur waardoor grote delen van het park niet meer toegankelijk zijn voor gemotoriseerd verkeer en ook de Aawijk niet meer belast wordt met bestemmingsverkeer voor de diverse clubs. Daarnaast vragen zij om vergroting van natuurwaarden en het verbeteren van de attractiviteit van het park voor diverse doelgroepen. Vooral voor spelen zouden meer voorzieningen getroffen moeten worden. In het kader van GIOS en de subsidie die daarvoor in het vooruitzicht is gesteld is het mogelijk om het park aantrekkelijker te maken voor mindervaliden, zoals de bewoners van Verpleeghuis Oosterhof of leerlingen van de mythiëlschool.

Aan de diverse clubs is gevraagd of zij nog wensen hebben die meegenomen kunnen worden in dit vitaliseringsplan. Deze wensen variëren van een aansluiting op de riolering en een stevigere kabel voor de stroom ten behoeve van veldverlichting tot extra sportvelden voor hockey. De eenvoudige wensen worden meegenomen in de planvorming (werk met werk maken). Voor de uitbreiding van hockey is, zoals eerder gesteld, een aparte werkgroep in het leven geroepen.

Onlangs is in het kader van de Nota Spelen vastgesteld dat in het Recreatiegebied Oosterplas een wijkspeelplaats moet worden ingericht. Deze wijkspeelplaats moet aantrekkelijk zijn voor kinderen en jongvolwassenen van 0 t/m 18 jaar.

2.3 Wat gaat er veranderen in het park?

De ontsluiting

De belangrijkste verandering die doorgevoerd moet worden is het maken van een aansluiting van de Oosterplasweg op de Maastrichtseweg. Deze aansluiting heeft twee belangrijke voordelen. Ten eerste kan het gemotoriseerde verkeer uit een groot deel van het park geweerd worden waardoor er meer rust ontstaat en de verkeersveiligheid voor langzaamverkeer in het park toeneemt. Ten tweede wordt het bestemmingsverkeer naar het park toe (met uitzondering van het verkeer naar Dierenweide Oosterhoeve) door deze maatregel geweerd uit de Aawijk.

Aan deze wijziging kleven echter ook nadelen. Door het weren van de auto uit een groot deel van het park wordt het recreëren vanuit de kofferbak onmogelijk. Momenteel kunnen langs de Oosterplasweg ongeveer 800 auto's staan. Die auto's staan daar echter illegaal, omdat het niet toegestaan is langs de weg te parkeren. De grootste vraag naar parkeerruimte ontstaat tijdens hockeywedstrijden en op een mooie zomerdag. Meestal staat dan de parkeerplaats bij het strandbad nog lang niet vol.

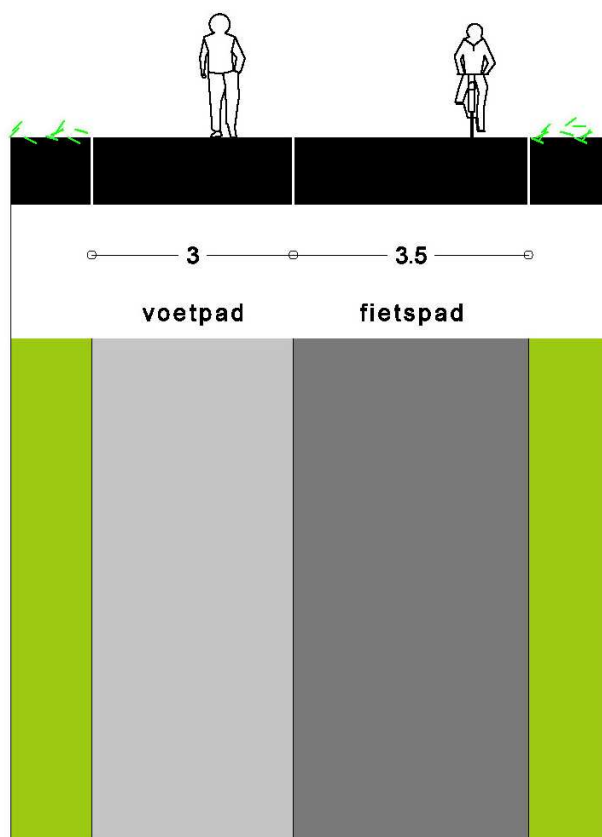

Het gewijzigde ontsluitingssysteem voor recreatiegebied Oosterplas

In de huidige situatie kunnen er in special vakken langs de weg 36 auto's staan. Die parkeerplaatsen komen te vervallen.. Door de huidige parkeerplaats bij de Maastrichtseweg vrij toegankelijk te maken wordt het aantrekkelijker op deze plek te parkeren. Het opknappen van deze parkeerplaats wordt gekoppeld aan de uitbreiding van de hockeyclub. In de huidige situatie is er ruimte voor 200(Koen wil je parkeeraantallen en het aantal fietsparkeerplaatsen even kritisch bekijken) auto's. Bij renovatie kan

de capaciteit uitgebreid worden naar iets meer dan 300 auto's. De beperktere parkeermogelijkheden voor gemotoriseerd verkeer worden ruimschoots gecompenseerd door het creëren van 700 extra stallingsplaatsen voor fietsen bij het strandbad. Daarnaast zal van de hockeyclub een inspanning gevraagd worden bij het reguleren van het verkeer bij belangrijke wedstrijden zoals dat ook bij bijvoorbeeld FC Den Bosch het geval is.

Daar waar de auto geweerd wordt van de Oosterplasweg wordt de huidige weg hersteld en ingedeeld in een strook voor wandelaars van 2.80 meter breed en een tweezijdig te berijden fietspad met een breedte van 3.50 meter. De wandelstrook ligt aan de plaszijde, zodat wandelaars een vrij uitzicht hebben over het water. Het fietspad krijgt een gladdere afwerkingslaag, de toplaag van de wandstrook wordt wat ruwer. Hierdoor wordt deze strook aantrekkelijk om te fietsen en te skaten dan de wandelstrook.

Nieuw profiel voor voetgangers en fietsers rond de Oosterplas

Langs dat deel van de weg dat open blijft voor gemotoriseerd verkeer wordt de looproute gecontinueerd door een bestaand pad tussen Oosterplasweg en de plas zelf te verharderen met asfalt en goed aan te sluiten op de nieuwe langzaamverkeerroute. Fietzers maken gebruik van de rijbaan voor auto's. In het recreatiegebied wordt de maximale snelheid 30 km/uur met de daarbij behorende maatregelen, waardoor de verkeersveiligheid voor deze categorie weggebruikers gewaarborgd is.

De toegang voor langzaamverkeer aan de noordzijde wordt verbeterd door een aanpassing aan de haarspeld bochten. Vanuit het parkgebied worden wandelpaden doorgetrokken tot op de dijk langs de Aa. Hierdoor worden de wandelmogelijkheden vergroot en gaat de Aa een grotere rol spelen in het parkgebied.

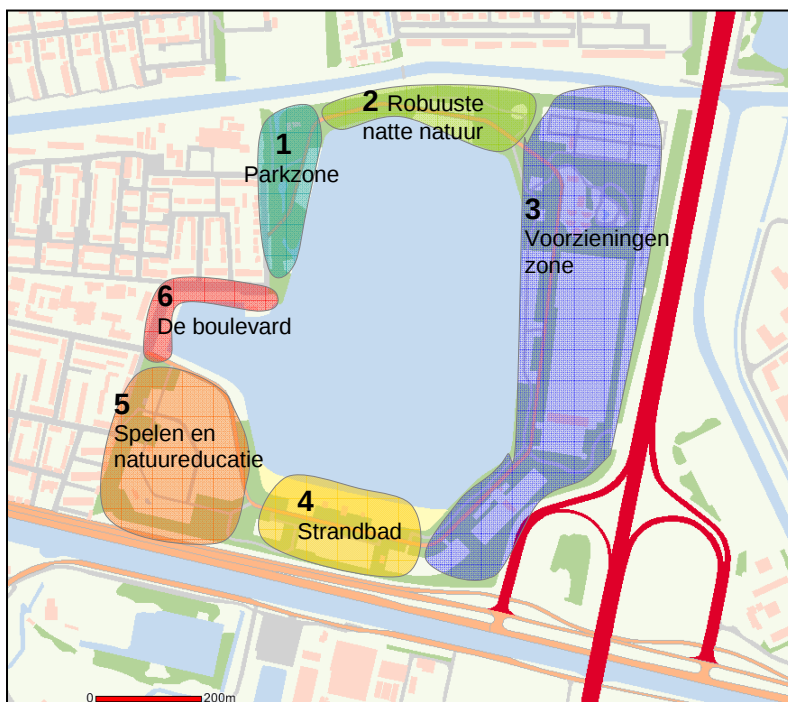
Het watersysteem

Om te voorkomen dat via de zuidelijke watergang water vanaf de A2 de plas instroomt wordt deze aan de kant van de Aawijk afgedamd. Dit dammetje maakt het mogelijk aan de zuidzijde een wandelroute aan te leggen langs de dierenweide. De verschillende watergangen zullen daar waar nodig worden gebaggerd.

Meer diversiteit

Uitgaande van de huidige situatie is het park opgedeeld in een aantal zones. Het is de bedoeling om de diversiteit in het park te vergroten door specifieke karakteristieken van de verschillende zones te versterken of uit te buiten. De volgende gebieden worden onderscheiden; we maken een rondje Oosterplas:

1. De parkzone
Deze zone heeft nu al de meest parkachtige sfeer door een stelsel van bredere en smallere wateren. Middenin ligt het gebouwtje van modelbotenvereniging Titanic. De kwaliteit van het gebied zou aanmerkelijk verbeteren als deze vereniging verplaatst zou worden naar de

De indeling in zones

oostzijde van de plas bij de andere voorzieningen. Daarvoor zijn de financiële middelen voorsnóg ontoereikend. Volstaan wordt daarom met het beter inpassen van het gebouwtje door rond het hekwerk een haag te planten. Daarnaast wordt de ontsluiting van het terrein aangepast. Auto's kunnen vanaf de Zoomweg via de onderhoudsweg naar het gemaal en een nieuwe brug het clubgebouw bereiken. Hierdoor kan de Oosterplasweg vrij blijven van auto's. Door het verbeteren van de toegankelijkheid vanuit de Oosterhof, het toevoegen van extra paden en het eerder genoemde bruggetje over de watertoevoer naar het gemaal wordt de ontsluiting verbeterd. Daarnaast is het de bedoeling op een aantal plekken zorgvuldig in de boometage te dunnen waardoor bijzondere ondergroei een kans krijgt.

2. **Robuuste natte natuur**
Dit deel van het park zal altijd rustiger zijn dan overige delen, omdat sportvoorzieningen ontbreken en het gebied niet direct tegen woonbebouwing gelegen is. Hier wordt een relatie gelegd met de rivier de Aa door mogelijkheden te scheppen voor de ontwikkeling van robuuste natte natuur. Via de Aa kunnen soorten migreren naar dit deel van het park. De nadruk ligt op robuust, omdat het gebied te zeer binnen de stedelijke sfeer ligt om aan kwetsbare natuurwaarden een kans te geven. De bedoeling is om delen van het park te verlagen waardoor een moerasachtig milieu ontstaat. In aansluiting daarop kan de plas voorzien worden van natuurvriendelijke oevers waardoor een bijzonder samenhangend milieu ontstaat. Samen met de nieuwe wandelpaden naar de dijk langs de rivier de Aa ontstaan, in combinatie met een uitbreiding en verbetering van het padenstelsel in het park, verschillende aantrekkelijke wandelroutes

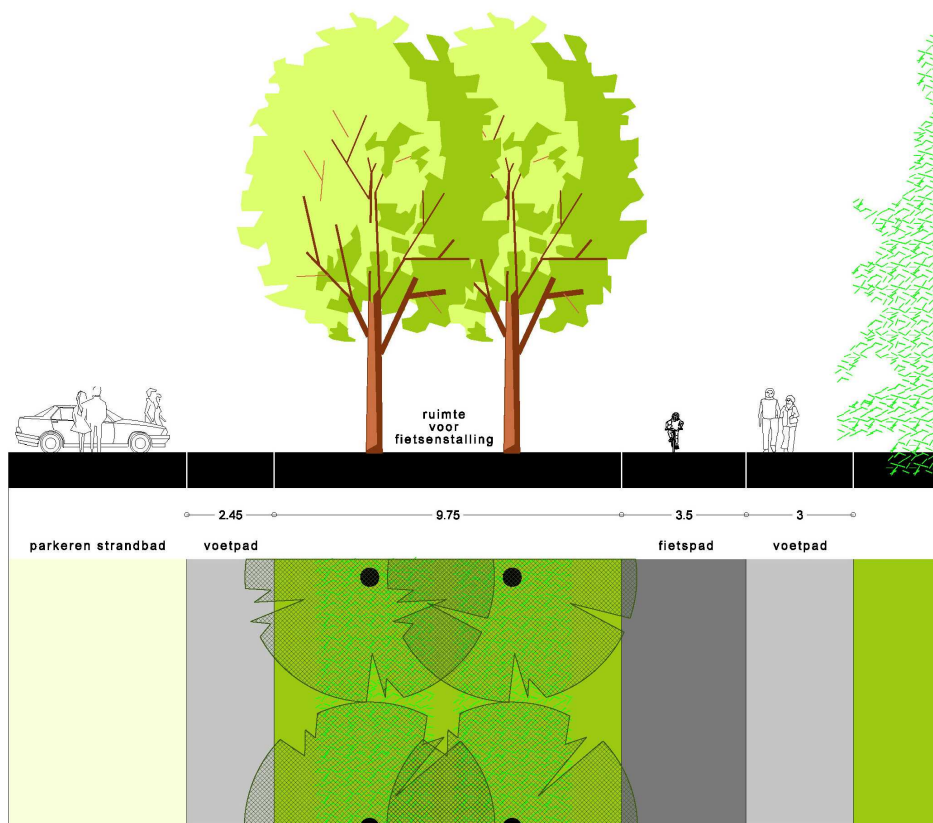
3. **Voorzieningenzone**

In dit deel van het park ligt de nadruk op een goede inpassing van de sportvoorzieningen met de daarvoor noodzakelijke ontsluiting. De diverse clubs en verenigingen worden beter ingepast door voor de hekwerken stevige elzenhagen te planten. Het recreëren vanuit de kofferbak zoals dat nu veel rond de plas plaatsvindt, komt te vervallen. De langsparkeerplaatsen ter hoogte van de hockeyvelden komen te vervallen, hierdoor zal er minder autoverkeer op zoek gaan naar een mogelijke vrije parkeerplaats in dit deel van de Oosterplas. Kortom de verwachting is dat het geheel autoluwer zal worden.

Mogelijk dat door uitbreiding van de hockeyclub hier drastische ingrepen moeten worden gedaan. Het is echter mogelijk grote delen van het park te renoveren zonder dat er duidelijkheid bestaat over de toekomstige situatie van de hockeyvereniging.

4. Het strandbad

Het strandbad zelf blijft ongewijzigd in dit plan. De afdeling Sport en Recreatie heeft wel plannen om het paviljoen te vernieuwen. De bereikbaarheid en de ruimtelijke situatie wijzigen wel ingrijpend. Vanuit de Aawijk kan het strandbad op een veilige manier via de fiets/looproute worden bereikt. Ter hoogte van het strandbad bestaan geen conflicten meer met langsrijdende auto's. Die worden omgeleid langs de parkeerplaats aan de buitenzijde. Alleen voor leveranciers van het paviljoen en voor nooddiensten is het strandbad voor gemotoriseerd verkeer bereikbaar. De situatie wordt ook veel opener door zorgvuldige dunning van de huidige bomenrand. De bomenstrook bij het strandbad zou in het oorspronkelijke plan worden gerooid, waarna herplant van jonge bomen in laanverband zou plaatsvinden.. Naast het beoogde beeld had dit tot doel de fietsenstalling hier te plaatsen en de sociale veiligheid hier te verbeteren. Zonder deze doelen uit het oog te verliezen kan echter de bestaande boom beplanting grotendeels worden gehandhaafd. Door dunning kan het gewenste doorzicht worden gecreëerd en de ruimte worden gemaakt voor de fietsenstalling. Het grote voordeel hiervan is dat de bestaande grote bomen kunnen worden gehandhaafd zodat het robuuste groene beeld hier overeind blijft.

Ontsluiting voor voetgangers en fietsers ter hoogte van het strandbad

5. Spelen en natuureducatie

Deze dicht tegen de bebouwing van de Aawijk gelegen zone leent zich goed voor de aanleg van de gewenste wijkspiegelplaats. De plek is goed bereikbaar vanuit de aangrenzende buurt, er liggen al een trapveld en skateramp en er bestaat een duidelijke relatie met de speelvoorzieningen voor kleinere kinderen en wat de aangrenzende Dierenweide Oosterhoeve te bieden heeft voor deze leeftijdscategorie. Daarom wordt er voor de leeftijdscategorieën 0-6 en 6-12 een ruime speelplek ingericht op de open weide zo dicht mogelijk tegen de bebouwing langs de IJsselkade. Voor de oudere jeugd blijven de bestaande skatevoorziening en het trapveld gehandhaafd.

6. De boulevard

Via de boulevard wordt het “rondje Oosterplas” afgemaakt door langs het water een loopstrook veilig te stellen; De parkeerstrook wordt versmald door het aanbrengen van haakse parkeerplaatsen met een diepte van 7.00 meter. De extra diepte van 2 meter zorgt voor beter zicht op het langsrijdende verkeer bij het achteruit rijden uit de parkeervakken. Tussen deze parkeerstrook en het wandelpad langs het talud naar het water wordt een plantvak gemaakt met lage heesters. Op een aantal plekken wordt deze plantstrook onderbroken door doorsteken naar het wandelpad.

3 Financiën

3.1 Kosten

De raming is gebaseerd op een raming van IB, waarbij rekening is gehouden met een aanbestedingsvoordeel verwerkt van 5%, gezien de bandbreedte van in de raming van -30% tot + 10%.

In de raming worden de volgende elementen beoordeeld

1. Deelgebied aansluiting Maastrichtseweg2. Deelgebied rondweg - gemotoriseerd verkeer3. Deelgebied rondweg- langzaamverkeer noordzijde4. Deelgebied rondweg- langzaamverkeer zuidzijde5. Deelgebied parkeerplaatsen6. Deelgebied Parkzone - noordzijde7. Deelgebied stedelijk zone - westzijde8. Paden / groen / spelen9. Deelgebied vervanging beschoeiing

Het totaal van deze raming sluit, incl. verplaatsingskosten voor de Hondenvereniging, indexering en apparaatskosten op € 2.726.000,--. exclusief BTW.

3.2 Dekking

De dekking voor de projecten in de Oosterplas is opgenomen in diverse investeringsbudgetten van BOR, S&R en SO over de jaarschijven 2007-2009 en uit onderhoudsbudgetten van BOR. Het totale beschikbare budget over deze jaren bedraagt voor dit project € 2.726.000,--